

Şanlı tarixi qələbəmiz

Bu, müharibə yox, erməni təxribatının qarşısının alınması idi

1994-cü ilin mayından – Azərbaycan - Ermənistan təmas xəttində və bu işğalçı ölkə ilə sərhədlərimizdə atəşkəs barədə saziş imzalandıqdan sonra hər gün belə xəbərlər eşidirdik: “Ermənistan ordusu gün ərzində atəşkəs rejimini ... dəfə pozmuşdur. Düşmən cavab atəşi ilə susdurulmuşdur”. Təəssüf ki, Ermənistan rəhbərliyi Azərbaycan tərəfin atəşkəs rejiminə hörmətlə yanaşmasını düşməndən çəkinmək kimi başa düşürdü. Atəşkəsi sutka ərzində 25-30, bəzən həttə yüz dəfədən də çox pozan Ermənistan tərəfi öz himayədarlarına güvenir və elə bilirdi ki, Azərbaycan Ordusu həmişə səbrlə davranacaq, atəşə -- atəşlə cavab verməklə vəzifəsini bitmiş hesab edəcək.

Ancaq yanılırdılar. Üç il qabaq aprelin ilk günlərində Azərbaycana qarşı növbəti dəfə təxribat törədən İrəvan rəhbərliyi öz layiqli cavabını aldı. Yeni 2016-cı ilin Aprel döyüşləri kimi tarixə düşən hadisələr müharibə yox, Ermənistanın Azərbaycana qarşı törətdiyi təxribatın qarşısının alınması idi. Ermənistan tərəfi beynəlxalq hüququn tələblərinə və dünya ictimaiyyətinin iradəsinə qarşı çıxmaqda davam edərsə, müharibənin də nə demək olduğunu görəcek.

Nəticələr erməniləri mat qoymuşdu

Aprel döyüşləri və ya “Dörd-günlük müharibə” kimi müasir tariximizə yazılan həmin hərbi qarşিদurma Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələnmiş, Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər və Seysulan kəndi, Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə yüksəkliyi və Cocuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Gülüstan kəndi, Tərtər rayonunun Qazaxlar kəndi və Madaqiz kəndi istiqamətində yollar düşməndən təmizlənmişdi.

Aprelin 5-də tərəflərin razılığı və beynəlxalq qurumların müşahidəsi ilə yenidən atəşkəs müqaviləsi imzalanmışdır. Buna baxmayaraq, Ermənistan atəşkəs imzalanmasından bir neçə saat sonra onu defərlə pozmuşdur. Azərbaycan Respublikasının verdiyi rəsmi məlumata görə, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 2 min hektarlıq ərazini azad etmişdir.

Düşmən bütün silah-sursatını qoyub qaçdı...

Yaxşı yadımdadır, Aprel döyüşlərinin bir illiyi münasibətlə, 2017-ci il martın 31-də həmin döyüşlərin iştirakçısı olan bir qrup hərbiçinin KİV nümayəndələri ilə Müdafiə Nazirliyində təşkil edilən görüşündən hazırlanmış televiziya materialına tamaşa edən istənilən soydaşımızın üreyi

iftixarla dolurdu. Qeyd edildirdi ki, əgər əməliyyatlar dayandırılmasaydı, Ermənistan ordusu Silahlı Qüvvələrimiz qarşısında duruş gətirə bilməyəcəkdi. Düşmən bütün silah-sursatını atıb qaçmışdı.

Bu fikirləri Silahlı Qüvvələrimizin zabiti, aprel döyüşləri zamanı minaya düşən polkovnik-leytenant Eldəniz Sadıqovun dilindən eşitmək həqiqətən qururverici idi: “Düşmən elə bilirdi ki, tikanlı məftillər keçilməzdir. Ermənilər elə zənn edirdilər ki, Azərbaycan Ordusunun döyüş ruhu zəifdir. Onların düşündüyünün əksinə, böyük əzmle düşmənlə döyüşə atıldığ və ermənilərin xeyli sayda canlı qüvvə və texnikasını məhv edərək, onları səngərlərini qoyub qaçmağa məcbur etdik. Ermənilər Goranboy istiqamətində tanklarla hücumla keçmişdilər. Biz məlumat əldə etdikdən sonra düşmənin tanklarının və kəşfiyyat-diversiya qruplarının qarşısını alaraq, layiqli cavablarını verdik. Düşmən bütün silah-sursatını qoyub qaçdı. Bundan başqa, ermənilər döyüş meydanından qaçmaq istəyən 15 əsgərini də güllələyərək öldürmüşdülər. Düşmən indi də qorxu içindədir. Çünki bilir ki, Azərbaycan Ordusu işğal olunmuş torpaqlarımızı düşməndən mütləq azad edəcək”.

Hörmətli oxuculara xatırladaq ki, Tap Qaraqoyunlu kəndi daim düşmənin hücumlarına məruz qalırdı. Çünki ermənilər həmin yüksəklikdən ərazilərimizi nəzarətdə saxlaya bilirdilər. Eyni zamanda, düşmən mülki əhaliyə rahatlıq vermirdi. Aprel döyüşləri zamanı əsgərlərimiz ərazini azad etdi və Talış-Madaqiz istiqamətində strateji ərazilər hazırda bizim nəzarətimizdədir. Ermənilər sonradan etiraf etmişdilər ki, Azərbaycan Ordusu onların ordusundan

güclüdür, Azərbaycan əsgəri həqiqətən döyüşməyi bacarır. Tap Qaraqoyunlu istiqamətində düşmənin təxribat törətdiyi və ələ keçirə bilmədiyi posta məhz yuxarıda adını çəkdiyimiz zabitin şərəfinə “Eldəniz” adı verilib. Sonra düşmən həmin ərazini ələ keçirmək istəyib və itki verərək geri oturdulub.

Mülki əhalini atəşə tuturdular

Aprel döyüşləri barədə qələmə alınan yazılarda və radio-televiziya materiallarında bu barədə döənə-döənə qeyd edilib. Məsələn, Ağdam istiqamətində gedən

Aprel döyüşləri hərbi cəhətdən çox uğurlu əməliyyat idi. Çünki əlverişsiz mövqelərdən bizim hərbiçilərimiz çox önəmli strateji yüksəklikləri işğalçılardan azad etmişlər. Eyni zamanda, bu döyüşlərin mənəvi-psixoloji baxımdan da böyük əhəmiyyəti vardır. Çünki uzun illər ərzində Ermənistan təbliğatı belə bir mif yaradırdı ki, onlar hərbi cəhətdən bizdən üstündür. Aprel döyüşləri bütün dünyaya göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu bu gün ən yüksək keyfiyyətlərə malikdir və istənilən anda istənilən vəzifəni icra edə bilər. Ermənistanın yaratdığı mif tamamilə darmadağın edildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N saylı hərbi hissəsində çıxışından

2 aprel 2019-cu il

döyüşlərdə yaralanan polkovnik-leytenant Xəqani Cəfərov bildirir ki, düşmənin bizə gücü çatmadığı üçün kəndlərimizi, mülki əhalini atəşə tuturdular: “Çünki onların qarşısında duran Azərbaycan əsgərinə, zabitinə güllə atan kimi, dərhal layiqli cavablarını alırdılar. Aprel döyüşlərində hər bir əsgərdə, gizirdə, zabitdə çox yüksək döyüş ruhu var idi. Hər bir əsgər onunla birlikdə vuruşan komandirinin cəsurluğuna baxırdı və fərəhlənirdi, daha üreklə savışırdı. Çünki hər birimiz bildirdik ki işimiz haqq işidir, qarşımızda olan ərazilər ermənilərin işğal etdiyi bizim torpaqlarımızdır. Düşmənlə sübut etdik ki, onlar bizim kimi döyüşə bilməzlər. Çünki biz torpaqlarımızın azad edilməsi yolunda vuruşuruq. Torpağımızda tökdüyümüz hər damla qan tarixə yazılır. Ona görə də əsgərlərimiz qorxmada

dan, cəsarətlə və yüksək əhval-ruhiyyədə döyüşürdülər”.

Lələtəpə bayrağımızı bağrına basdı

Döyüşlərin iştirakçısı, leytenant Səbuhi Mehdizadə bildirir ki, Lələtəpə mühüm strateji əhəmiyyətə malik bir yüksəklikdir: “Biz həmin yüksəkliyi azad etmək üçün döyüşlərə qatılanda içimizdə yalnız ruh yüksəkliyi var idi. Lələtəpəyə gedəndə içimizdə qorxu yox, yalnız sevinc hissi vardı. Orada biz fikirleşmirdik ki, biz yaralana, ölə bilərik. Yeganə düşündüyümüz o idi ki, düşməni məhv edib ərazimizi, mövqelərimizi möhkəmləndirək. Bu yüksəkliyin azad edilməsi böyük uğurdur. İndi

bu yüksəkliyin sayəsində həmin istiqamətdə düşmənin bütün hərəkətlərini izləyə bilirik”.

İgid zabitimiz başından snayper yarası alsa da, döyüşü tərk etməyib. Hücumdakı düşmən qüvvəsini məhv etdikdən sonra isə yaralı zabıt ayağına da güllə dəyib: “Bundan sonra hərəkət qabiliyyətimi itirdim. Döyüşçü yoldaşlarım məni xilas etdilər. Yaralı olduğdan sonrakı vaxtlarda hər kəs bizimlə maraqlanırdı, mənəvi dəstək göstərirdilər. İçimizdəki Vətən sevgisi, dövlətə, millətə inam, Ordumuza olan sevgimiz xidmətimizi davam etdirməyə zəmin yaratdı. İlk növbədə, millətimizin, dövlətimizin qayğısı sayəsində sağlamlığımızı bərpa edib, xidmətimizi davam etdirməyə başlamışım və Ali Baş Komandanın əmrinə hazırıq”.

“Dördgünlük müharibənin” qəhrəmanları

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Aprel döyüşlərində döyüşçülərimizin hərbi hazırlığını, bacarığını yüksək qiymətləndirmişdir: “Azərbaycan Ordusu bu döyüşlərdə peşəkar qəhrəmanlıq, məharət göstərüb. Biz şəhidlər verdik. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Yaralı əsgərlərimiz, zabitlərimiz olub. Mən hərbi hospitalda yaralı əsgər və zabitlərimizlə görüş zamanı onlarda ruh yüksəkliyi gördüm. Onların bir arzusu var idi, tezliklə sağlamaq və döyüş bölgələrinə qayıtmaq.” Ölkə başçısı Lələtəpə ilə bağlı tarixin dərsliklərə salınmasına, gənc nəslin tərbiyələnməsində vətənpərvərlik, liderlik hisslərinin onlara aşılmasına böyük önəm verir.

Qəhrəman gənclərimizin Vətən, torpaq uğrunda göstərdiyi fədakarlıq dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Onların hər biri ölümündən sonra orden və

medallarla təltif olunmuşlar. Aprel döyüşlərində bir daha bunun şahidi olduq. Samid İmanov, Murad Mirzəyev (hər ikisi ölümündən sonra) və Şükür Həmidova Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adı verilmiş, şəhidlərimiz “Azərbaycan bayrağı”, “Vətənə xidmətə görə” III dərəcəli ordenlərə, “İgdiyyə görə”, “Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə” III dərəcəli medallara layiq görülmüşlər.

Cocuq Mərcanlıda Novruz tonqalı

1994-cü ildə – Azərbaycan Ordusunun güclü əks-zərbələri nəticəsində düşmən tapdağından təmizlənən yaşayış məntəqələrimizdən biri də Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi idi. Ancaq həmin yaşayış məntəqəsinin yaxınlığındakı Lələtəpə yüksəkliyi düşmənin əlində olduğuna görə kənd sakinlərinin oraya qayıtması mümkün deyildi. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində rəşadətli Azərbaycan əsgəri Lələtəpə yüksəkliyini düşmənlərdən təmizləyəndən sonra isə kənd sakinlərinin Cocuq Mərcanlıya qayıtması ilə Böyük Qayıdışın təməli qoyuldu.

Üçüncü dəfə idi ki, Cocuq Mərcanlıda Novruz tonqalı yandırılırdı. Həmin tonqalları həmkarlarımızın hərəsi bir cür mənalandırırdı. Bizim fikrimizcə, Cocuq Mərcanlıdan Qarabağ torpağına işıq, isti, hərət yayan tonqallar Aprel döyüşlərində şəhid olmuş, yaralanmış, mərdlik, mətanət göstərmiş Azərbaycan əsgər və zabitlərinin üreyinin alovu, istisi idi. İnandırırıq ki, o hərət yayılaraq Azərbaycan Respublikasının işğalda olan bütün ərazilərini Cocuq Mərcanlıya və Lələtəpəyə qovuşduracaq.

İttifaq MİRZƏBƏYLİ,
“Xalq qəzeti”